

**Joanna Nawacka, Monika
Piotrowska-Mazurowska**

**Zapożyczenia we współczesnym
rosyjskim żargonie młodzieżowym :
przyczynek do badań**

Acta Neophilologica 13, 105-112

2011

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach
dozwolonego użytku.

Joanna Nawacka, Monika Piotrowska-Mazurowska

Instytut Słowiańszczyzny Wschodniej

Uniwersytet Warmińsko-Mazurski w Olsztynie

ZAPOŻYCZENIA WE WSPÓŁCZESNYM ROSYJSKIM ŻARGONIE MŁODZIEŻOWYM. PRZYCZYNEK DO BADAŃ

Key words: sociolect, youth jargon, jargonisms, borrowings, Anglicisms, inner borrowings

Żargon młodzieżowy [Береговская 1996: 32–41] jest przejawem nowej interpretacji kultury; niczym nieograniczone młode pokolenie tworzy nowy język, normę, kulturę. W odróżnieniu od innych socjolektów żargon młodzieżowy znajduje najszersze zastosowanie, jest podstawą slangu miejskiego. Nosiciele socjolektu młodzieżowego wywodzą się bowiem z różnych środowisk, przynależność do grupy określanej mianem „młodzież” jest warunkowana wiekiem, nie zaś profesją, pochodzeniem rodzinnym, rasą czy religią. W środowisku młodzieżowym dochodzi zatem do zderzenia częstokroć diametralnie różnych przekazów kulturowych, co skutkuje wyjątkową innowacyjnością językową, czerpiącą z różnych źródeł. Żargonizmy młodzieżowe mogą również występować w innych socjolektach [Тор 1997a: 338–345]. Żargon młodzieżowy odzwierciedla zmiany społeczno-kulturowe zachodzące we współczesnym świecie; to jakby nowoczesne laboratorium, w którym z ogromną szybkością zachodzą nowe procesy, nieograniczone normami poprawności językowej.

Wybór żargonu młodzieżowego jako przedmiotu analizy dyktowany jest bogactwem zmian następujących w jego ramach. Zjawiska językowe, których uchwycenie w języku normatywnym byłoby utrudnione z uwagi na przestrzeganie zasad poprawności językowej, w żargonie młodzieżowym są uwypuklone, bogato reprezentowane, poddają się analizie ilościowej.

Licznie reprezentowaną grupą w żargonie młodzieżowym są nominacje określające miłość, erotykę i seks oraz nominacje narkotyczne. W odróżnieniu od nominacji dotyczących przemocy, używek, muzyki, ubiorów, nauki, studiowania, pracy – nazwy skupione wokół pola znaczeniowego miłości, erotyki i seksu są charakterystyczne dla

wszystkich grup składających się na środowisko młodzieżowe. Zjawiska występujące w zbiorze badanych nominacji są tym samym tożsame z mechanizmami językowymi występujących w socjolekcie jako całości. Natomiast nominacje narkotyczne mają zdecydowanie węższy zakres występowania. Mimo to zjawiska językowe występujące w ich obrębie także potwierdzają mechanizmy językowe zachodzące w całym żargonie.

Przedmiotem badań zaprezentowanych w niniejszym artykule są zapożyczenia z języków obcych oraz zapożyczenia z innych odmian socjolektów, tak zwane zapożyczenia wewnętrzne. Analizowane słownictwo zostało wyekscerpowane z następujących publikacji: *Большой словарь русского жаргона* W.M. Mokijenkij i T.G. Nikitiny [Мокиенко, Никитина 2000], *Словарь московского арго* W.S. Jelistratowa [Елистратов 1994], *Словарь русского арго (материалы 1980–1990-х гг.)* W.S. Jelistratowa [Елистратов 2000], *Словарь русского сленга* I. Juganowa i F. Juganowej [Юганов, Юганова 1997], *Так говорит молодёжь. Словарь молодёжного сленга* T.G. Nikitiny [Никитина 1998], *Молодёжный сленг. Толковый словарь* T.G. Nikitiny [Никитина 2003], *Слова, с которыми мы все встречались. Толковый словарь русского общего жаргона* O.P. Jermakowej, J.A. Ziemskiej i R.I. Roziny [Ермакова, Земская, Розина 1999]. Z wymienionych słowników żargonowych wynotowano 125 zapożyczeń określających miłość, erotykę i seks oraz 162 nominacje narkotyczne. Słowniki te są obiektywnym źródłem – zawierają słownictwo zaczerpnięte z życia młodzieży, niepoddane subiektywnej interpretacji.

Nominacje narkotyczne oraz określające miłość, erotykę i seks, zaczerpnięte z wymienionych publikacji, są zaopatrzone w kwalifikatory wskazujące na przynależność nominacji do żargonu młodzieżowego (*мол.* – młodzieżowy, *шк.* – szkolny, *учен.* – uczniowski, *студ.* – studencki) oraz kwalifikator wskazujący na jednoczesną przynależność do żargonu homoseksualnego (*гом.* – homoseksualny) i kwalifikator wskazujący na powiązania z tematyką narkotyczną (*нарк.* – narkotyczny), a także kwalifikatory nacechowania emocjonalno-ekspresywnego (*полож.* – pozytywny, *ласк.* – pieszczotliwy, *шутл.* – żartobliwy, *шутл.-ирон.* – żartobliwo-ironiczny, *preneбр.* – lekceważący, *презр.* – pogardliwy). Zostały pominięte nominacje opatrzone kwalifikatorami niosącymi informację „wulgarny” (*бран.* – бранное, *бран.-шутл.* – бранно-шутливое, *вульг.* – вульгарное, *груб.* – грубое, *груб.-презр.* – грубо-презрительное, *груб.-прост.* – грубо-просторечное). Przedmiotem analizy są bowiem wyłącznie nominacje odbierane przez nosicieli żargonu jako nieobsceniczne (w języku ogólnonarodowym część tych nominacji, w szczególności dotyczących erotyki i seksu, może być odbierana jako kolokwialne, a nawet obsceniczne).

Szeroko rozpowszechnionym zjawiskiem w żargonie młodzieżowym jest włączenie do zasobu leksykalnego zapożyczeń z języków obcych. Obecnie w Rosji obserwuje się intensywny wpływ języka angielskiego, co można wyjaśnić czynnikami ekstralingwistycznymi:

Займствования из американского варианта английского языка многие считают самой яркой чертой нашего сегодняшнего языкового развития, сравнивая их поток с французским наводнением, пережитым в XVIII веке. Как и в большинстве стран

мира, США в сознании россиян, особенно молодежи, все более укореняются в качестве центра, излучающего если не законодательно, то привлекательно технические новшества, образцы общественного порядка и экономического процветания, стандарты жизненного уровня, эстетические представления, эталоны культуры, вкусы, манеры поведения и общения [Костомаров 1994: 89].

Zapożyczenia [Тот 1997b: 67–70], które weszły do żargonu rosyjskiej młodzieży wskutek jej wielorakich kontaktów z językami i kulturą innych krajów i narodów, to głównie nominacje pochodzące właśnie z języka angielskiego. Wśród określeń miłości, erotyki i seksu zapożyczenia pochodzące z języka angielskiego (35 haseł) to: *барби* ‘prostitutka’ (← ang. *Barbie*); *букайд* ‘pośladki, tyłek’ (← ang. *side B*); *бойфренд* ‘przyjaciel’ (← ang. *boy-friend*); *бой* ‘chłopak’ (← ang. *boy*); *бэбу* ‘dziewczyna’ (← ang. *baby*); *бэк* ‘pośladki’ (← ang. *back*); *бэкайд* ‘pośladki’ (← ang. *backside*); *вайф* ‘żona’ (← ang. *wife*); *гай* ‘młody człowiek’ (← ang. *guy*); *гей* ‘homoseksualista’ (← ang. *gay*); *дарлинг* ‘kochanek’ (← ang. *darling*); *джус* ‘przyjaciel’ (← ang. *juice*); *кар* ‘męski organ płciowy’ (← ang. *car*); *кис* ‘pocałunek’ (← ang. *kiss*); *лав* ‘miłość’ (← ang. *love*); *лавер* ‘kochanek’ (← ang. *lover*); *лак* ‘szczęście’ (← ang. *luck*); *ман* ‘mężczyzna’ (← ang. *man*); *прик* ‘męski organ płciowy’ (← ang. *prick*); *сайз* ‘męski organ płciowy’ (← ang. *size*); *смайл* ‘uśmiech’ (← ang. *smile*); *стрейт* ‘heteroseksualista’ (← ang. *straight*); *стэнд* ‘erekcja’ (← ang. *to stand*); *mun-mon* ‘doskonale’ (← ang. *tip-top*); *монлес* ‘obnażone kobiece piersi’ (← ang. *topless*); *рейтинг* ‘męski organ płciowy’ (← ang. *rating*); *фак* ‘stosunek płciowy’ (← ang. *fuck*); *фрилав* ‘wolna miłość’ (← ang. *free love*); *френд* ‘przyjaciel’ (← ang. *friend*); *фан* ‘interesujący, dobrze ubrany młodzieniec, mężczyzna’ (← ang. *fan*); *хайлайт* ‘o czymś dobrym, zasługującym na aprobatę’ (← ang. *highlight*); *хайфаи* ‘prześlicznie, pierwszorzędnie’ (← ang. *hifi*); *хэнни* ‘szczęśliwy’ (← ang. *happy*); *эйкайд* ‘kobiece piersi’ (← ang. *side A*); *янг* ‘młody człowiek’ (← ang. *young*).

Również w socjolekcie narkomanów większość zapożyczeń stanowią nominacje narkotyczne pochodzenia angielskiego (26 haseł): *бокс* ‘tradycyjna miara ilości narkotyku, równa objętości pustego pudełka od zapalek’ (← ang. *box*); *босс* ‘osoba zajmująca się narkobiznesem’ (← ang. *boss*); *ганджа*, *ганжа* 1) ‘haszysz’, 2) ‘marihuana’ (← ang. *ganja*); *гаш* ‘haszysz’ (← ang. *hash*); *джоинт* ‘porcja marihuany, papieros z narkotykiem przygotowany do użycia’ (← ang. *joint*); *драг дилер*, *драг-дилер* ‘handlarz narkotyków’ (← ang. *drug dealer*); *драга* ‘apteka’ (← ang. *drug*), *драгстор*, *драгстор* ‘apteka’ (← ang. *drugstore*); *кик* ‘kokaina’ (← ang. *kick*), *кикер* ‘kokaina’ (← ang. *kicker*); *крэк* 1) ‘popularna odmiana kokainy’, 2) ‘silnie działający narkotyk syntetyczny’ (← ang. *crack*); *пушер* ‘handlarz narkotyków’ (← z ang. *push*); *смог*, *смок*, *смоук* ‘papieros, skręt napełniony haszyszem’ (← ang. *smoke*); *снуд* ‘narkotyk typu amfetamina’ (← ang. *speed*); *стафф* ‘konopie i przygotowane z nich narkotyki’ (← ang. *stuff*); *микет* ‘mała kartka papieru nasycona roztworem narkotyku LSD’ (← ang. *ticket*); *фану* ‘wieczorek, spotkanie z użyciem narkotyków’ (← ang. *funny*); *флэш-бэк* ‘halucynacje w postaci efektów świetlnych, które pojawiają się u amatorów LSD’ (← ang. *flash-back*); *хай* ‘stan euforii narkotycznej’ (← ang. *high*); *хэм* ‘jedna z nazw narkotyku pochodzenia roślinnego, z konopi’ (← ang. *hemp*); *хэш* ‘haszysz’ (← ang. *hash*).

Warto podkreślić, że wśród zapożyczeń z języka angielskiego znajdują się także nazwy własne (żeńskie i męskie imiona), określające nazwy narkotyków (7 hasel): *Гарри* ‘heroina’ (← ang. *Gary*); *Джейн* ‘marihuana’ (← ang. *Jane*); *Джек* ‘efedryna’ (← ang. *Jack*); *Джеф* ‘efedryna’ (← ang. *Jéff*); *Дору* ‘narkotyki’ (← ang. *Doris*); *МериДжейн* ‘marihuana’ (← ang. *Mary Jane*); *Чарли* ‘kokaina’ (← ang. *Charlie*) – oraz określające miłość, erotykę i seks (2 hasła): *Биг Бен* ‘męski organ płciowy’ (← ang. *Big Ben*); *бэн* ‘męski organ płciowy’ (← ang. *Ben*).

Słowniki odnotowują po kilka zapożyczeń z innych języków obcych:

- francuskiego (3): *грандэ* ‘duży męski organ płciowy’ (← fr. *grand*); *лямур* ‘miłość’ (← fr. *l’amour*); *марьяжэ* ‘małżeństwo’ (← fr. *mariage*);
- niemieckiego (2): *швестер* ‘homoseksualista’ (← niem. *Schwester*); *фюрер* ‘męski organ płciowy’ (← niem. *Führer*);
- hiszpańskiego (2): *линда* ‘ładna dziewczyna’ (← hiszp. *linda*); *мучача* ‘dziewczyna’ (← hiszp. *muchacha*);
- włoskiego (2): *путана* ‘ prostytutka’ (← wł. *putana*); *чао* ‘wyraża dowolną ekspresję’ (← wł. *ciao*);
- czeskiego (1): *манда* ‘moszna’ (← czes. *panimanda*);
- ukraińskiego (2): *тивень* ‘homoseksualista’ (← ukr. *тiвень*); *файне* ‘pięknie, wspaniale’ (← ukr. *файно*). Wyraz *файне* może być także zapożyczeniem z języka polskiego o takim samym znaczeniu: ‘fajnie’.

Jeszcze rzadziej spotykamy zapożyczenia z innych języków w obrębie nominacji narkotycznych (16 hasel): *баи* 1) ‘porcja narkotyku (częściej o papierosie z narkotykiem), porcja haszyszu’, 2) ‘marihuana’ (← z języka tureckiego); *баишатумнай*, *баишатунбай*, *баишатунмай* 1) ‘marihuana (rzadziej inne rodzaje narkotyków)’, 2) ‘wszystko, co jest związane z narkotykami (narkomani, styl życia narkomanów, grupa narkomanów itp.)’ (← z języka tureckiego); *гомьра* ‘farby i lakiery używane jako alkohol’ (← ze starohebrajskiego *gomura*); *гута* ‘krople żołądkowe zawierające opium, które się odparowuje i wykorzystuje jako narkotyk dożylny’ (← z języka łacińskiego *guta*); *канабис*, *каннабис* ‘haszysz’ (← od łacińskiej nazwy systematycznej konopi indyjskich *kannabis sativa linne*); *кара-хан*, *карахан* ‘opium’ (← z języka tureckiego *kara chan*); *кумар*, *кумор* 1) ‘syndrom abstynencyjny, kac narkotyczny’, 2) ‘stan głodu narkotycznego’, 3) ‘haszysz, marihuana’ (← ze starohebrajskiego *gomura*); *нас*, *насвай* ‘środek narkotyczny do żucia, popularny w Azji Środkowej; masa do żucia zawierająca opium’ (← z języka tureckiego); *хумар* 1) ‘narkotyki’, 2) ‘stan euforii narkotycznej’, 3) ‘syndrom abstynencyjny, kac narkotyczny’ (← ze starohebrajskiego *gomura*); *хумор* ‘stan głodu narkotycznego’ (← ze starohebrajskiego *gomura*).

Wiele zapożyczonych wyrazów występuje w charakterze podstaw słowotwórczych, tworząc derywaty szczególnego rodzaju – derywaty, których podstawa samodzielnie nie występuje w języku rosyjskim. W ten sposób powstało 30 nominacji. Są to wyrazy, których podstawy słowotwórcze pochodzą z języków obcych:

- angielskiego: *бастардка* ‘dziewczyna’ (← ang. *bastard*); *вайфа* ‘żona’ (← ang. *wife*); *гайзы* ‘przyjaciele’ (← ang. *gays*); *герла*, *гурла* ‘dziewczyna’ (← ang. *girl*); *дwidа*, *дwidо* ‘sztuczny członek płciowy służący do żeńskiego onanizmu i lesbijskich

stosunków' (← ang. *dildo*); *кикушка* 'kokaina' (← ang. *kick*); *лайкать* 'kochać' (← ang. *like*); *маздать* 'odbywać z kimś stosunek płciowy' (← ang. *must die*; jest to cytata z rock-opery *Jesus Christ Superstar*); *митингнуться* 'spotkać się' (← ang. *meeting*); *олда* 'dawna przyjaciółka' (← ang. *old*); *оприкеть* 'zareagować emocjonalnie' (← ang. *prick*); *нушерить* 'handlować narkotykami' (← ang. *push*); *сайзы* 'kobiece piersi' (← ang. *size*); *свингер* 'uczestnik seksu grupowego' (← ang. *swing*); *стритен-гёрл* ' prostytutka' (← ang. *street-girl*); *файновый* 'wspaniałe, doskonałe' (← ang. *fine*); *файфовый* 'wspaniałe, doskonałe' (← ang. *five*); *факать* 'odbywać stosunek płciowy' (← ang. *fuck*);

- francuskiego: *кушировать* 'zajmować się miłością' (← fr. *coucher*); *нюшка* 'akt kobiecey, prostytutka' (← fr. *nu*); *нутана* ' prostytutka' (← fr. *putain*; wyraz *нутана* ' prostytutka' może być również zapożyczeniem z języka włoskiego);
- niemieckiego: *лэк* 'wzajemne pieszczenie organów płciowych ustami' (← niem. *lecken*); *ништяк* 'dobry, doskonały' (← niem. *nicht*; wyraz *ништяк* może być także motywowany zaimkiem *ничто*, lub cygańskim wyrazem *nyšt* wymawianym [niszt], zgodnie z charakterystyczną dla żargonu wielomotywacyjnością); *томаты* 'pośladki, tyłek' (← niem. *tomato*); *шпилить* 'odbywać stosunek płciowy' (← niem. *spielen*);
- włoskiego: *помпинить* 'odbywać stosunek oralny' (← wł. *pompinò*);
- innych: *марафетчик* 'narkoman', *марафетчица* 'narkomanka' (← z języka tureckiego lub arabskiego *marifet*).

Wyrazy zapożyczone z języków obcych stanowią także podstawę wyrazów złożonych. Nominacja *клиторман* 'człowiek skłonny do oralno-genitalnych stosunków płciowych' powstała poprzez złożenie rosyjskiego wyrazu *клитор* 'lechtaczka' i angielskiego *ман* 'mężczyzna'; *бензоман* 'toksykoman wachający benzynę' to złożenie rosyjskiego wyrazu *бензин* 'benzyna', w którym zachodzi ucięcie tematu, i angielskiego *ман* 'człowiek'. Natomiast nominacja *лэкман* 'mężczyzna preferujący oralno-genitalny seks z kobietami' jest złożeniem dwóch zapożyczeń: *лэк* 'wzajemne pieszczenie organów płciowych ustami', od niemieckiego *lecken* 'lizać', oraz angielskiego *ман* 'mężczyzna'.

Zapożyczenia stanowią także podstawę frazeologizmów. Są to frazeologizmy, w których jeden człon stanowi zapożyczenie z języka angielskiego, na przykład: *белая леду* 'heroina' (← ang. *lady*); *до джефа дойти, доползти* 'udać się do apteki po efedrynę' (← ang. *Jeff*); *лежать в тугезе* 'odbywać stosunek w pozycji leżącej' (← ang. *together*); *рейтинг упал* 'o niepełnej erekcji, o impotencji' (← ang. *rating*); *чисто тайд* 'w porządku' (← ang. *Tide*, nazwa znanego z reklam proszku do prania) – i z języka niemieckiego: *налкин страссе* 'akt płciowy' – *налка* + niem. *Strasse*.

Żargon młodzieżowy bogaci się również poprzez zapożyczanie nominacji z różnych innych odmian socjolektów. Najczęściej źródłem takich wewnętrznych zapożyczeń jest żargon przestępczy, kryminalny, więzienny: „Арготизмы учащейся молодежи – это в основном «наследство» общеуголовного и тюремного арготизма» [Грачёв 1996: 81]. Wśród nominacji narkotycznych odnotowano 107 wyrazów zapożyczonych z żargonu przestępczego, kryminalnego, więziennego. Część żargonizmów

zmieniła swoje znaczenie i w leksyce narkotycznej zaczęła nazywać realia związane z życiem narkomanów.

Wśród formacji rzeczownikowych zapożyczonych z innych żargonów przeważają nazwy substancji narkotycznych (70 haseł): *анаша*, *ан-деи*, *банг*, *гатагустрица*, *гаян*, *гейфа*, *гонгубас*, *гужа*, *гута-густрица*, *гутагустрица*, *джомба*, *жомба*, *кокнар*, *кукнар*, *кухнар*, *кропаль*, *кукер*, *кунубу*, *ланас*, *лиамба*, *маджон*, *мажинишира*, *маконга*, *малак*, *мамека*, *марафет*, *марцовка*, *морцефаль*, *мотяк*, *муля*, *му-му*, *мурцовка*, *мускал*, *наша*, *паклуча*, *палтикян*, *пишкучка*, *пурн*, *пишкуча*, *пышкунчик*, *риамба*, *римба*, *сары*, *сархан*, *сасыг*, *сасык*, *сенсимилья*, *симплек*, *сультыга*, *такрури*, *такрутти*, *таркури*, *таян*, *тоян*, *триха*, *троян*, *фуз*, *фуфло*, *хабак*, *ханка*, *хапа*, *хык*, *чемергес*, *чера*, *чира*, *чифирь*, *чихнарь*, *шанера*, *юнк*, *ямба*.

Występują także inne rzeczowniki pierwotnie funkcjonujące w żargonie przestępczym lub więziennym (19 haseł): *алберка*, *лайта*, *саморуб* ‘strzykawka’; *амнуха* ‘ampułka z narkotykiem’; *атама* ‘stan senności po użyciu narkotyków’; *блюстрем* ‘stan upojenia narkotycznego’; *гмара* ‘dym przy paleniu haszyszu’; *дербан* 1) ‘zbiór maku’, 2) ‘pole makowe (lub pole konopi)’; *клемент* ‘narkoman’; *макил* ‘handlarz narkotyków; człowiek wymieniający rzeczy na narkotyki’; *мостыра*, *фигарка* ‘papieros napełniony substancją narkotyczną’; *пятелка* ‘igła strzykawki’; *стрем* ‘stan podejrzliwości, strachu (w tym wywołany przez narkotyki)’; *ширакежник*, *ширакеницик*, *ширакет*, *ширакеша* ‘morfinista’; *шушу*, *шу-шу* ‘donos na milicję na konkurenta w handlu narkotykami’.

Wśród czasowników zapożyczonych z innych żargonów można wyodrębnić nominacje dotyczące zażywania narkotyków (11 haseł): *взмедитнуть*, *встряпаться*, *зыбать*, *мучмарить*, *подырдать*, *урченкнуться*, *шабить*, *шабловать*, *шмалить*, *шмолить*, *шплитить* – oraz inne (6 haseł): *бурзать*, *забутяжить* ‘przygotowywać narkotyk do użycia’; *заякишло (кого)* ‘o stanie upojenia narkotycznego’; *коцать* ‘ścinać mak’; *мацать* ‘zbierać pyłki konopi’; *откедриться* ‘odczuć przyjemność z powodu zażycia narkotyku’.

Międzyżargonowy charakter mają również dwa przymiotniki: *чевый* oraz *човый* ‘wspaniały, doskonały’.

Wśród zapożyczeń nazywających miłość, erotykę i seks występują także wyrazy zapożyczone z żargonu więziennego, kryminalnego. Są to następujące nominacje (44 hasła): *басы* ‘kobięce piersi’; *бикса* ‘kochanka, dziewczyna’; *бейцалы* ‘moszna’; *бульда*, *булда* ‘męski organ płciowy’; *гарсонка* ‘aktywna lesbijka z bogatej rodziny’; *дрын* ‘duży męski organ płciowy’; *дюбель* ‘męski organ płciowy’; *елда* ‘męski organ płciowy’; *есик* ‘homoseksualista’; *жмура* ‘kobieta lekkich obyczajów’; *жмых* ‘męski organ płciowy’; *жужа* ‘młody homoseksualista’; *журлить* ‘odbyć z kimś analno-genitalny akt płciowy’; *задрыга* ‘ prostytutka’; *керифан* ‘kolega, przyjaciel’; *клёвый* ‘piękny, doskonały, świetny, nadzwyczajny’; *кранты* ‘wyraża każdą emocję’; *кувалда* ‘kobieta, dziewczyna, żona, przyjaciółka’; *леф* ‘akt homoseksualny’; *муды* ‘męski organ płciowy albo kobięce piersi’; *плашкет* ‘małoletni homoseksualista’; *профора*, *профура* ‘kobieta lekkich obyczajów’; *полундра* ‘kobieta, dziewczyna’; *потс*, *поц*,

нистон, солун, ферзь, ферц, фуцан ‘męski organ płciowy’; *сулико* ‘homoseksualny akt płciowy’; *фабатъ, фаваць* ‘odbywać stosunek oralny’; *фика* ‘żeńskie organy płciowe’; *фляк* ‘kolega, przyjaciel, kompan’; *фраер, фрайер* ‘człowiek, mężczyzna’; *фуфло, хезало* ‘pośladki, tyłek’; *шмонь* ‘dziewczyna’; *чувак* ‘młody człowiek, mężczyzna’; *шалва* ‘ prostytutka’.

Zapożyczeniami wewnętrznymi są także nominacje pochodzące z kultur wschodnich: z języka cygańskiego – *чавела* ‘wyraża dowolne emocje’; z arabskiego, tureckiego – *кайф, кейф* ‘zadowolenie, radość’, *марафет* ‘dobry wygląd zewnętrzny kobiety’. Wymienione nominacje nie są zapożyczeniami bezpośrednimi, gdyż funkcjonowały już wcześniej w innych odmianach żargonu, na przykład w gwarze więziennej czy narkomańskiej, z takimi samymi znaczeniami, i tą drogą mogły przedostać się do socjolektu młodzieżowego [Береговская 1996: 33].

Wpływ kultury współczesnych cywilizacji zachodnich na powstawanie współczesnego rosyjskiego żargonu młodzieżowego odzwierciedlają wyrazy zapożyczone (293 hasła), z których największa liczba to zapożyczenia anglo-amerykańskie (61 haseł). Oprócz zapożyczeń z języka angielskiego żargon młodzieżowy wykorzystuje także zapożyczenia z następujących języków: niemieckiego, hiszpańskiego, włoskiego, czeskiego, ukraińskiego, polskiego, tureckiego, łacińskiego, arabskiego. Bardzo liczną grupę stanowią zapożyczenia wewnętrzne, to jest zapożyczenia z innych odmian żargonu – kryminalnego, przestępczego, więziennego. Żargon młodzieżowy jest integralną częścią języka ogólnonarodowego. Mechanizmy wzbogacania słownictwa w obrębie socjolektu nie odbiegają od mechanizmów zachodzących w języku normatywnym. Zacieranie się granic między różnymi społecznościami oraz otwarte kontakty międzykulturowe powodują wzbogacanie języka w zapożyczenia zarówno z języków obcych, jak i socjolektów.

Bibliografia

- Береговская Э.М. (1996). *Молодёжный сленг: формирование и функционирование*. Вопросы языкознания 3.
- Грачёв М.А. (1996). *Арготизмы в молодёжном жаргоне*. Русский язык в школе 1.
- Елистратов В.С. (1994). *Словарь московского арга*. Москва.
- Елистратов В.С. (2000). *Словарь русского арга (материалы 1980–1990-х гг.)*. Москва.
- Ермакова О.П., Земская Е.А., Розина Р.И. (1999). *Слова, с которыми мы все встречались. Толковый словарь русского общего жаргона*. Москва.
- Костомаров В.Г. (1994). *Языковой вкус эпохи. Из наблюдений над речевой практикой масс-медиа*. Москва.
- Мокиенко В.М., Никитина Т.Г. (2000). *Большой словарь русского жаргона*. Санкт-Петербург.
- Никитина Т.Г. (1998). *Так говорит молодёжь. Словарь молодёжного сленга*. Санкт-Петербург.
- Никитина Т.Г. (2003). *Молодёжный сленг. Толковый словарь*. Москва.
- Тот С. (1997а). *Несколько замечаний по поводу исследований русского жаргона в связи с интересным и достойным пристального внимания словарем (В.М. Мокиенко. Словарь русской бранной лексики. Berlin 1995)*. Studia Russica XVI. Будапешт.

Тот С. (1997b). *К вопросу о приемах образования русских жаргонных слов (Исторический аспект)*. Studia Russica XVI. Будапешт.

Юганов И., Юганова Ф. (1997). *Словарь русского сленга (сленговые слова и выражения 60-90-х годов)*. Москва.

Summary

Borrowings in Modern Jargon of Russian Youth. Prolegomenon to Research

The subject of this article is the modern jargon of Russian youth. The authors present an analysis of borrowings relating to narcotics and love. Quoting dictionary entries, they try to prove that inner borrowings constitute the most numerous group, and among foreign borrowings those from the English language are most frequent.